

[Bøgholm.]

ternationale samarbejde. Man kan måske med rette sige, at der er inflation i internationale organisationer, men i en brydnings-tid som vor vil det vel altid være nødvendigt at skabe en række ad hoc organisationer, hvis arbejdsområde, forsåvidt arbejdet ikke fuldføres, vil overgå til permanente organisationer.

Det foreliggende lovforslag hører til de forslag, der ofte vil blive mødt med en vis ængstelse i parlamentariske forsamlinger. Den højtærede udenrigsminister giver da også i de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, udtryk for, at han meget vel forstår det nødvendige i, at dette lovforslag, når det bliver lov, bliver administreret således, at antallet af de personer, der kommer ind derunder, ikke bliver for stort, og jeg ser med megen glæde, at den højtærede udenrigsminister i landstinget har stillet og fået vedtaget et ændringsforslag, der i overmåde høj grad tydeliggør dette, så enhver ængstelse efter de bemærkninger, der foreligger, og det ændringsforslag, der er vedtaget, ville være urimelig.

Man kunne vel også sige, at der opereres med to forskellige former for immunitet i dette lovforslag, den almindelige parlamentariske immunitet og den diplomatiske immunitet. Når man har ønsket at samle det i eet lovforslag, ser jeg det som udtryk for, at Europarådet her har en dobbeltstilling. Den rådgivende forsamling er en parlamentarisk forsamling, og det vil være rimeligt her at tale om en parlamentarisk immunitet, men rådet som helhed, forsamlingen og ministerkomiteen, må helt anderledes føre tanken hen på et statsforbund, og den immunitet, der her må være tale om, må være den diplomatiske immunitet.

Jeg ser med ganske særlig glæde den anerkendelse, der gennem dette lovforslag er givet Europarådet, og den understregning af Europarådets internationale status, der ligger deri. Det kan ikke nægtes, at der er megen skepsis angående Europarådets fremtid. For mig at se fødes denne skepsis, denne pessimisme, først og fremmest gennem brydningerne mellem dem, der ønsker at få Europa samlet gennem een viljesakt, og dem, der ønsker at gå den organiske vej. Ganske naturligt har det været de første, der har præget agitationen og derigennem måske mere end een gang skabt forventninger, som det ikke var muligt at indfri, men man har lov til at sige til skeptikerne, at alene i det forhold, at denne gamle verdensdel, der så længe var historiens store kampmark, i dag har fundet sammen i den beslut-

ning, at der er ting af afgørende vigtighed at tale om, at der er fælles interesser at drøfte, at der endogså er grund til at drøfte, hvilke forfatningsmæssige former man skal give dette samarbejde, ligger der en udvikling, som vel ingen af os, der deltog i Haag-konferencen, havde anset for mulig i løbet af så kort tid. Europarådet er i dag et forum af allerstørste betydning, og det er kun glædeligt, at man i dag vel kan udtrykke det således, at Europas enhed bliver skabt fra dag til dag, og at det meget let kan gå på den måde, at det er teksterne, der kommer bagefter. For os, der har haft lejlighed til at deltage i Europarådets arbejde, har det måttet stå som en mangel, en meget betydelig mangel, at der ikke har været det nære samarbejde mellem vor rigsdag og Europarådet, som der har været ude i Europa mellem en række andre parlamentariske forsamlinger og Europarådet, og jeg kan ikke slutte mit indlæg i dag uden at udtale håbet om, at der vil blive givet rigsdagen lejlighed til at drøfte Europaforsamlingens vedtagelse.

Jørgen Jørgensen (Lejre): Jeg anbefaler lovforslaget til vedtagelse her i tinget.

Helge Madsen: Årsagen til fremsættelsen af det foreliggende lovforslag er jo, som det er blevet nævnt, det stadig øgede internationale samarbejde. Man kunne måske efterhånden få det indtryk, at der er lidt vel mange organisationer, som griber ind over hinandens områder, men det hænger jo sammen med de mange initiativer, både fra FN, fra private organisationer som „Een Verden“ og også fra enkeltpersoner, som har viet deres liv til et sådant arbejde. Hvis man kunne enes om at sætte målet, hvis man klart kunne enes om det, man vil nå frem til, ville vel den overorganisation, som man taler om, kunne overvikles.

Disse internationale organisationer skal have den hjælp med hensyn til rettigheder og immuniteter, som der er tale om i lovforslaget, selvom det anfægter de enkelte landes fulde suverænitet. Jeg tror, man vil komme til at indstille sig på ganske anderledes indgreb i suveræniteten, hvis vi skal nå frem til en bæredygtig organisation Europas lande imellem. Vejen er lang og besværlig, herom vidner bl. a. den almindelige overenskomst om Europarådet, som er vedføjet lovforslaget. I den forbindelse vil jeg gerne spørge den højtærede udenrigsminister, om NATOs rettigheder og immuniteter, som omtales ved forhandlingerne i landstinget, nu er færdigtrykt, således at man kunne sammenligne dem med det fore-